

การพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลด้าน การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล พยาบาลควบคุมการติดเชื้อเป็นหนึ่งในแกนนำสำคัญในการผลักดันให้บุคลากรของ โรงพยาบาลตระหนักถึงความสำคัญและปฏิบัติตามนโยบายด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ ปัญหา อุปสรรค และความต้องการสิ่งสนับสนุนในการปฏิบัติตามบทบาทของพยาบาลควบคุม การติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ ศึกษาเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนที่ผ่านการรับรองคุณภาพ โรงพยาบาลแล้ว และโรงพยาบาลชุมชนที่ลงทะเบียนเข้าสู่กระบวนการพัฒนาและรับรองคุณภาพ โรงพยาบาล จำนวน 122 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2545 โดยการสัมภาษณ์พยาบาลควบคุมการติดเชื้อ จำนวน 7 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และ การสำรวจจากพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ จำนวน 115 คน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาท ของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามบทบาทของพยาบาล ควบคุมการติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 8 บทบาท ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำ (ร้อยละ 86.5), การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล (ร้อยละ 83.1), การบริหารจัดการ (ร้อยละ 82.8), การดูแลสุขภาพบุคลากร (ร้อยละ 82.0), การให้ความรู้ (ร้อยละ 80.0), การพัฒนา คุณภาพ (ร้อยละ 76.3), การสอบสวนการระบาด (ร้อยละ 72.2), และการศึกษาวิจัย (ร้อยละ 10.4) ตามลำดับ เช่นเดียวกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ปฏิบัติ กิจกรรมครอบคลุมทุกบทบาท ยกเว้นบทบาทการศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติน้อยมาก

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามบทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อที่สำคัญ คือ ความรู้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ภาระงานมากและปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ขาดความ ร่วมมือของบุคลากร ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน ขาดงบประมาณ สนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ขาดเอกสาร ตำราวิชาการ และรายงานวิจัยด้านการ ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

สิ่งสนับสนุนที่พยาบาลควบคุมการติดเชื้อต้องการ ได้แก่ การอบรมเฉพาะทางหรือ ศึกษาต่อด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล การปฏิบัติงานเต็มเวลา การมีกรอบ อัตรากำลังของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ การสนับสนุนเอกสาร ตำราวิชาการ และรายงานการวิจัย ด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และบุคลากรให้ ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลและการทำวิจัยแก่พยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ชุมชนอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง มีกรอบอัตรากำลังของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาลชุมชน และควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ในโรงพยาบาล

In hospital accreditation process, infection control nurses (ICNs) are one of key persons who motivate hospital personnel to realize the importance of infection control policy and follow the policy. The purpose of this study was to describe the roles of ICN, problems, obstacles and supports for the practice of the roles in hospital accreditation of the community hospital. The study samples were 122 ICNs working in the community hospital that had certificated and registered for hospital accreditation process. Data was collected during April to May, 2002 by interview ICNs (n=7) using semi-structured interview form and by a survey of 115 ICNs using self-administered roles of ICN in hospital accreditation questionnaire developed by the researcher. Data were analyzed by using descriptive statistics and the content analysis.

The results from a survey revealed that ICNs practiced covering eight roles of ICN in hospital accreditation as follows: consultation (86.5%), surveillance (83.1%), management (82.8%), employee health (82.0%), education (80.0%), quality improvement (76.3%), outbreak investigation (72.2%), and research (10.4%), respectively. The results of a survey were congruent with that of interviews that is the majority of ICNs practiced all roles, with the exception of the role of research.

The major problems and obstacles encountered by ICNs included inadequate knowledge of infection control, assigned to do other jobs rather than that of infection control, lack of co-operation from hospital personnel, unavailability of consultants, lack of support from the hospital administrator, lack of budget for hepatitis B immunization, and lack of documentation as well as research report regarding infection control.

Needs for support were attending the training course or higher education in infection control, full time practicing in infection control, allocated position for ICNs, having instructive documentation and research report in infection control, having support from the hospital administrator, and co-operation by hospital personnel in infection control practice.

The results indicated that higher education and training of infection control and research should be provided for ICNs at community hospitals, specific position should be allocated with a clear job description, and information centers related to infection control should be established.